

Актуальні проблеми військово-медичної підготовки спеціалістів фармації в системі післядипломної освіти

Подгайний Г.Я.

*Кафедра загальної фармації та безпеки ліків,
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації,
Національного фармацевтичного університету,
м. Харків, Україна*

За часів незалежності України обороноздатності країни приділялась значна увага, але реформування оборонного сектору держави відставало від потреб сьогодення. Ліквідація військових кафедр у більшості медичних (фармацевтичних) вищих навчальних закладах (ВНЗ) України протягом 2009-2010 років негативно вплинула на готовність медичної служби (МС) Збройних Сил України (ЗСУ). За сучасних умов, коли на сході України продовжуються бойові дії, у ЗСУ гостро постало питання комплектування МС, особливо медичними працівниками військової ланки. Розглядалися різні шляхи вирішення цієї проблеми: від реанімації колишніх військових кафедр до найрадикальніших – повної «мілітаризації» медицини, але сьогодні остаточно, ця проблема так і не вирішена через те, що нова військово-медична доктрина України ще не прийнята, а проходить процес обговорення та узгодження різних проєктів.

Метою наших досліджень стала сучасна проблематика військово-медичної підготовки спеціалістів фармації в системі післядипломної освіти. За проєктом військово-медичної доктрини підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців для потреб військово-медичної служби ЗСУ та інших структур сектору безпеки держави здійснюється в Українській військово-медичній академії за єдиним державним замовленням та у медичних ВНЗ до- та післядипломної освіти. Рівень підготовки та кваліфікація медичного персоналу мають відповідати загальнодержавним вимогам та стандартам, сучасним досягненням науки і техніки та особливостям медичного забезпечення військ. Програми підготовки медичних фахівців усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів мають передбачати вивчення відповідних розділів щодо медичного забезпечення військ і цивільного населення у воєнний час. Медичний персонал береться на військовий облік за профілем підготовки та включається до мобілізаційного резерву. В деяких медичних (фармацевтичних) ВНЗ України, де збереглися військові кафедри, передбачена військово-медична і військово-спеціальна підготовка лікарів (провізорів) на післядипломному етапі навчання (інтернатура, спеціалізація, тематичне та загальне удосконалення і передатестаційна підготовка). Такий напрямок є нормативною частиною змісту післядипломної освіти інтернів та слухачів з усіх спеціальностей в усіх медичних (фармацевтичних) ВНЗ.

Головною метою військово-медичної та військово-спеціальної підготовки інтернів і спеціалістів фармації Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації (ІПКСФ) Національного фармацевтичного університету (НФаУ), м. Харків є наступне:

- теоретична і практична підготовка з питань організації забезпечення військ медичним майном і технікою, особливостей організації лікувально-евакуаційного забезпечення військ на сучасному етапі розбудови ЗСУ;

- вивчення і практичне відпрацювання актуальних питань військово-польової технології лікарських засобів та технічних засобів МС.

Складові з військово-медичної та військово-спеціальної підготовки інтернів і спеціалістів фармації, розроблені в ПККСФ НФаУ, відповідають сьогоденню та вимогам навчальної програми й є керівництвом для проведення практичних, семінарських занять за тематикою:

- організація медичного забезпечення військ;

- організація забезпечення військ медичним майном і технікою;

- організація медичного постачання населення при надзвичайних ситуаціях.

До тем навчальної програми створені: мультимедійні презентації, відеозаписи лекцій, розроблені ділові ігри та ситуаційні завдання.

Але в тих реаліях, які переживає наша країна, цього вже не достатньо. Більша частина випускників медичних (фармацевтичних) ВНЗ України після 2009-2010 років взагалі не мали військово-медичної та військово-спеціальної підготовки. Тому з цим контингентом спеціалістів необхідно проводити початкову військово-медичну підготовку, наприклад, курс тактичної медицини за стандартами НАТО. Цю проблему можливо вирішити в системі післядипломної освіти спеціалістів медицини (фармації). Для цього необхідно удосконалити навчальні плани темами з тактичної медицини та залучити для проведення занять викладачів, що мають відповідну кваліфікацію з цих питань, а також мати відповідну навчально-матеріальну базу.

Таким чином, в системі післядипломної освіти необхідно адаптувати навчальні плани до сучасних вимог, що надасть можливість якісного вирішення проблем військово-медичної підготовки спеціалістів фармації, знання та навички яких при необхідності будуть використані для потреб військово-медичної служби ЗС України у воєнний час, та для допомоги постраждалому цивільному населенню – у випадку надзвичайних ситуацій мирного часу.

Література

1. Стеблик В. Проект концепції військово-медичної доктрини України [Електронний ресурс] / В. Стеблюк. – Режим доступу: <http://www.censor.net.ua>
2. Військовий рубіж медицини: усі – на марші? «Ваше здоров'я» газета МОЗ України і галузевої профспілки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vz.kiev.ua>
3. Тактична медицина (New!). Курс ПМД он-лайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.1staidplast.org.ua/tccc-тактична медицина/>
4. Пімінов О. Ф. Організаційні засади медичного постачання в Збройних Силах України : метод. реком. / О. Ф. Пімінов, В. М. Толочко, Г. Я. Подгайний. - Х. : Вид-во НФаУ, 2016. – 32 с.